

Rapport - Raad van 18/10/2021

Onderwerp : Voorstel van motie ingediend door dhr. WEYTSMAN, mevr. DEBAETS en dhr. MAMPAKA, Gemeenteraadsleden.

Voorstel van motie om het aantal vaststellers in de Stad Bruxelles te verhogen met het oog op een betere bestrijding van overlast.

Stand van zaken

Beëdigde ambtenaren

Het gemeentelijk besluit van 16/12/2019 heeft de bepalingen opgesteld over de rol en het belang van beëdigde ambtenaren voor de Stad Brussel. Het doel was daarbij dat de Stad over een plan zou beschikken om specifiek overlast op het gebied van Openbare Netheid te bestrijden met een tweeledige oogmerk : het aanpakken van overlast die de doeltreffendheid van het optreden van de dienst Netheid vermindert en natuurlijk ook de Stad mooier te maken voor haar inwoners.

Zo'n 100 beëdigde ambtenaren (een zeventigtal voor de dienst Openbare Netheid en een dertigtal voor de dienst Groene Ruimten) passen het belastingreglement toe betreffende onburgerlijk gedrag op het gebied van openbare netheid.

Sanctionerende en vaststellende ambtenaren

De wet van 24 juni 2013 [1] betreffende de gemeentelijke administratieve sancties (GAS wet) en haar uitvoeringsbesluiten voorzien in het bijzonder in de functies van de sanctionerend ambtenaar en de vaststellend ambtenaar. Zij komen als eerste tussen als het gaat om het sanctioneren van gedragingen bepaald in gemeentelijke verordeningen en reglementen.

De sanctionerend ambtenaar is de persoon aangeduid door het College om het algemeen gemeentelijk politiereglement toe te passen en uit te voeren. Hij/Zij beslist ook over de op te leggen sancties, vastgesteld door de vaststellers ingeval van onburgerlijk gedrag gepleegd in de Stad.

De vaststellers zijn ambtenaren op het terrein die daden van onburgerlijk gedrag gepleegd in de openbare ruimte vaststellen en indien nodig PV's opstellen. Concreet zijn de vaststellers ofwel politieagenten of gemeenteambtenaren. Deze laatste zijn niet beëdigd. Hun vaststellingen zijn formeel slechts eenvoudige aanwijzingen die juridisch geen enkele speciale bewijskracht verwerven..

Maken o.a. deel uit van het vast te stellen onburgerlijk gedrag, zonder volledig te zijn : slukstorten, op grond gooien van sigarettenpeuken en ander afval, het niet aan de leiband houden of uitwerpselen van honden, wildplakken, geluidsoverlast bij dag, gebrek aan onderhoud van voetpaden, niet respecteren van fauna en flora.

Voor het aangewezen personeel, somt de Gemeenteraad limitatief in de akte van aanwijzing de artikelen op uit het gemeentelijk politiereglement waarvoor deze personen gemachtigd zijn om inbreuken vast te stellen [2].

De vaststeller heeft 1 maand (of 2 naargelang de overtreding) om een PV/vaststelling te bezorgen aan de sanctionerend ambtenaar, die vervolgens over 6 maanden beschikt vanaf de feiten om een beslissing te nemen om al dan niet een gevolg te geven aan het PV.

De vaststellers kunnen de identiteitskaart niet opeisen maar kunnen die wel simpelweg vragen.

[1] Wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties (B.S. 01.07.2013).

[2] Ibid., Art. 21, §1er, 1ste alinea.

Stadswachten : preventie op het terrein
.....

De stadswachten zijn personen die rechtstreeks of onrechtstreeks ingezet worden door de gemeente en aan wie voornamelijk taken toevertrouwd worden die vallen onder de wet van 13 januari 2014 [3]. Het betreft alle niet-politionele openbare functies voor veiligheid en preventie. Er kan een onderscheid gemaakt worden tussen de stadswachten en de stadswachten die gemachtigd zijn om inbreuken vast te stellen in het kader van de gemeentelijke administratieve sancties.

Sinds 2007 hebben de stadswachten de bevoegdheid als vaststellende ambtenaar. Maar sommige gemeenten weigeren hen deze functie toe te kennen.

Dankzij hun kennis van de wijken, kunnen de stadswachten heel vroeg de problemen opsporen. Problemen in verband met de reinheid, met defecte verlichting, sluikstorten, beschadiging van stadsmeubilair, onburgerlijk gedrag : hun waarnemingen worden elke dag doorgestuurd naar de bevoegde stadsdiensten met de bedoeling een harmonieus levenskader te onderhouden.

De stadswachten werken nauw samen met de diensten van de Stad (wegenis, reinheid,...) en de andere diensten van vzw Bravvo (bemiddeling, jeugdcentra, straathoekwerkers,...) en in het algemeen met alle actoren uit het verenigingsleven (problematiek van daklozen, drugs,

De stadswachten van de Stad Brussel zijn niet beëdigd, worden niet beschouwd als vaststellende ambtenaren en kunnen geen dwangmiddelen inzetten. Het zijn uitsluitend preventiewerkers ten dienste van de inwoners. Zij zetten in op luisteren en communiceren.

Zich inspireren op goede parktijken
.....

In Europa, hebben meerdere steden stappen ondernomen om het equivalent van vaststellende ambtenaren aan te werven of te benoemen. Deze ambtenaren kunnen het werk van de politie verlichten op het gebied van de administratieve sancties. Hun rol is belangrijk gelet op de daling van de overlast, zowel door het ontradende effect van hun aanwezigheid als door het verbaliseren. Deze vaststellende ambtenaren dragen ook bij tot de versterking van de sociale controle. De levenskwaliteit van de Brusselaars kan enkel verbeteren door hun werk.

Om de Stad uit te rusten met een duidelijk en effectief strategisch plan in de strijd tegen onburgerlijk gedrag, is het nodig om meer vaststellende ambtenaren te benoemen.

[3] Wet van 13 januari 2014 tot wijziging van de wet van 15 mei 2007 tot instelling van de functie van gemeenschapswacht, tot instelling van de dienst gemeenschapswachten en tot wijziging van artikel 119bis van de nieuwe gemeentewet.

VOORSTEL VAN MOTIE

De Gemeenteraad,

Gelet op de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties;

Gelet op het gemeentebesluit van 16 december 2019 betreffende het reglement op de belasting op onburgerlijk gedrag op het gebied van openbare reinheid;

Overwegende het aanzienlijk aantal feiten van onburgerlijk gedrag te Brussel;

Overwegende de problemen gelinkt aan de veiligheid in Brussel;

Overwegende de aanzienlijke hoeveelheid vuilnis die achtergelaten wordt in de Brusselse straten;

Overwegende de heilzame invloed van de vaststellende ambtenaren;

Overwegende de effectieve toepassing van sancties in geval van onburgerlijk gedrag door de vaststellende en de beëdigde ambtenaren;

Overwegende de vormingen die de vaststellende ambtenaren reeds gevolgd hebben;

Overwegende de terreinkennis waarover de vaststellende ambtenaren beschikken;

Overwegende de preventieve rol van de stadswachten die complementair is aan de vaststellende en beëdigde ambtenaren;

Vraagt aan de Stad Brussel

1. Het aantal vaststellers op aanzienlijke wijze te verhogen;
2. Om aan alle gemeentelijke ambtenaren het statuut van vaststeller toe te kennen;
3. Om het belang te bestuderen om de vaststellende ambtenaren die er reeds zijn en gevormd zijn ook te beëdigen;
4. Te waken over de complementariteit van het werk verricht door de stadswachten, de vaststellende en de beëdigde ambtenaren;
5. Om een communicatiecampagne op te starten onder de Brusselaars om de sancties in geval van onburgerlijk gedrag kenbaar te maken; om deze informatie ter beschikking te stellen via alle adequate kanalen (website, apps van de Stad, gemeentelijk infoblad...); om ook de toeristen te informeren over deze sancties door middel van affiches in navolging van andere Europese landen;
6. Om over te gaan tot een effectieve communicatie en sensibilisering in alle scholen op het grondgebied van de Stad.

(get.) David WEYTSMAN, Bianca DEBAETS, Bertin MAMPAKA, Gemeenteraadsleden.

Bijlagen :

